

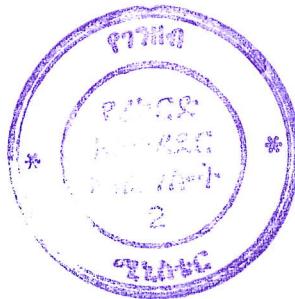

የኢትዮ ማኅበር

ሰላ ተቀናሽ ወጪዎች

የወጣ መመሪያ ቁጥር 5/2011

መጋቢት 2011 ዓ/ም
አዲስ አበባ

ሰለ ቴዕናን ወጪዎች
የወጣ መመሪያ ቁጥር 5/2011

የገንዘብ ማረጋገጫ በፊዕራል የገቢ የብር አዋጅ ቁጥር 979/2008 እንቀጽ 27/1/ሀ/2፡፡
እንቀጽ 99/2/፡ በፊዕራል የገቢ የብር ድንብ ቁጥር 410/2009 30/2/ እና 31 በተሰጠው
ሥልጣን መሰረት ይህ መመሪያ አዎታቸል፡፡

ከፍል እንደ
በቅለላ ድንጋጌዎች

1. **አዋጅ ሲለም**

ይህ መመሪያ “ሰለ ቴዕናን ወጪዎች የወጣ መመሪያ ቁጥር 5/2011” ተብሎ ለመቀስ
ይችላል፡፡

2. **ተርጉማ**

በታክስ አስተዳደር አዋጅ ወይም በገቢ የብር አዋጅ ትርጉም የተሰጠው ቅል በዘመ
መመሪያ ወሰጥ ቅዱም ላይ የዋሉ እንደሆነ በታክስ አስተዳደር አዋጅ ወይም በገቢ
የብር አዋጅ የተሰጠውን ትርጉም ይይዛል፡፡ ከዘመም በተጨማሪ የዋሉ አገባብ ሌላ
ትርጉም የሚያስጠው ካልሆነ በሰተኞች በዘመ መመሪያ ወሰጥ፡-

ሀ. “አዋጅ” ማለት የፊዕራል ገቢ የብር አዋጅ ቁጥር 979/2008 ነው፡፡

ለ. “ድንብ” ማለት የፊዕራል የገቢ የብር ድንብ ቁጥር 410/2009 ነው፡፡

ሐ. “ባለሥልጣን” ማለት የገቢውን ማረጋገጫ ወይም የአዲስ አበባ ከተማና የድርጅቶ
አስተዳደር ገቢውን ባለቤልጣን ዓይነት፡፡

መ. “ማረጋገጫ” ማለት የገንዘብ ማረጋገጫ ነው፡፡

3. **የተፈጥሮነት መሰን**

ይህ መመሪያ በአዋጅና በድንብ በተፈጥሮ የሰነድዎች ላይ እና ሲ ወጪዎች
የይተፈጥሮበት ይሆናል፡፡

ክፍል ሁለት
መመቻች ስለሚቀነስበት ሁኔታ

4. ለሰራው አስፈላጊን የሆነ መመቻች

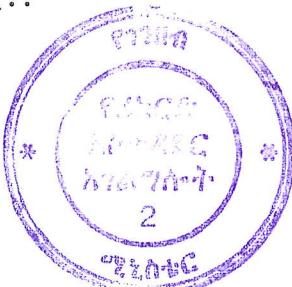
1. **ማንኛውም ወጪ** በግብር ከፌ.የ. ገዢ. ወሰጥ የተከተተኝነትን ገዢዎች ለማስተካከለ ለሰራው ቅዱትና ለመስጠት እና ሰራውን ለማሳወቅ በግብር ዓመቱ ወሰጥ የተደረገ አስፈላጊ የሆነ መመቻ ስለከተረዋጭ ይረዳ እና ወጪ ይያዘል፡፡
2. **በዚህ እንቀጽ ታክሳ እንቀጽ 1 የተደነገገው አጠቃላይ ይጋሩን እንዲተጠበቀ ሆኖ አስፈላጊ መመቻች የሚከተሉትን ይጠቀሏል፡፡**
 - ሀ. በኋላ በማጠቀምበት ወይም በተከራየው ሆኖ ሰራውን ሰያኔውን በተኩረ በስጠው ወይም በአከራሪ ሰም በማረጋገጫው የመብራት፡ የውሃ ወይም የስልክ ቅዱ የተጠቀሙ እንደሆነ እነዚህ ክፍያዎች በግብር ከፌ.የ. እንደማከራለ በግልብ በውል ወሰጥ የተከተተ ስለመሆኑ ክተረዋጭ እና መመቻ የተከራለበትን ይረዳኝ እርምጃል ከቀረበ፡፡
 - ሐ. ለማዘዣኝ በት እንደግለጹ የተከራለ ክፍያ፡፡
 - መ. የተጠለሽ ዕቃ ውጤ የአገልግሎት ቤት የሰራውም እና የተመገኘ እቃወች ውጤ እና ለማስወገድ የውጥ መመቻ፡፡
 3. **ገብር ከፌ.የ. ለንግድ ይርሱት እና መኖሪያ በት በአንድ የመብራት፡ የስልክ ወይም የውሃ ቅዱ የሚጠቀም በማሆንበት ቤት የመብራት፡ ሲልክ እና የውሃ ወጪ በውጪ ተቀናሽ የሚያዘው ክወጪው 75 በመቶ ቤቶ ይሆናል፡፡**
 4. **በዚህ እንቀጽ ታክሳ እንቀጽ 1 እና 2 የተደነገገት መመቻች ከሚያስተካከለ ገዢ፡ ለሰራው ከሚሰጠት ቅዱትና እና ቅዱይነት ዓይ ሰነድዎች የልተጋናነና ተመዝግቷል፡፡ መሆኑ እለባቸው፡፡ መመቻች የተጋና በማሆንበት ቤት በለሰልጣኑ በተገበዙ መረጃ ላይ ተመሰርቶ ማስተካከለ ሰያኔውን ይችላል፡፡**
 5. **ባለሰልጣኑ በዚህ እንቀጽ ታክሳ እንቀጽ 4 መሰረት ለመወሰን የሚረዳ የእስራር ሥርዓት አዘጋጅቶ ተፈጻሚ ሰያኔውን ይችላል፡፡**
 6. **እናይ የገብር ከፌ.የ. ለንግድ ሰራ እንቀበወሰዎ በተቋረጋጠበት በተወሰኑ ቤት ወሰጥ ወይም ሰራ ባለጥናበት ቤት የወጪው መመቻ የማይቀር መመቻ ሆኖ ክተጥና ገዢ ያለባቸው መመቻ በሆነም በውጪ ተቀናሽ ለፈቻዎት ይችላል፡፡**

7. የለሰበ የንግድ ሰራ በሰበሰት ክመዲበኝ የሥራ በታው ክ25 ካል መሬት በተደረገ የንግድ ሰራውን ለማከናወን በማያዣርጉው እንቅስቃሴ ለማያዣጥቃው መጠዋት ለምግባር እና ለመጀት ለእኔድ ቅን እስከ 1000 ቀርብ ለተራንስፖርት የወጣው መጠቀስ በስራ ላይ በለው የአየር፣ የወሂን እና የየብሉ ትራንስፖርት አገልግሎት ወጪ መስፈት በማስረጃ ተረጋግጧ የወጣው ተቀናሽ የሚልፈለት ሆኖ ክፍል መጠን በተደረገ የማያዣጥቃው መጠቀስ በተቀናሽ የወጣው ተቀናሽ እና የሚያዝር፡፡
8. በአዋጅ እንቀጽ 27/1/ወ የተቀመጥ ገዢ እንደተጠበቀ ሆኖ ለማብር ክፋይ ወራታዊ የሚከናወል የኋሳራነት እበላ ወይም የውክልና እበላ ተቀናሽ ለሆነ የሚቻሉው የንግድ ሰራውን የማስተዋወቁ እና የማሳሪያ ሥራ ላይ በማለቤት ለማስረዳ ሰራታዊ ወይም የሰራ መሬ የተከናወል ለሆነ ነው፡፡
9. በአትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነ ደርጅት በአትዮጵያ ወሰጥ ለለው በቁጥርነት ለማስረዳ ደርጅቱ ተቀም ያደረገውን ትክክለኛ መጠቀስ ለመተካት በአትዮጵያ ወሰጥ በቁጥርነት የማስረዳው ደርጅት የሚፈጸመው ክፋይ ተቀናሽ የሚፈረገው መጠቀስ የንግድ ሰራ ገቢ ለማግኘት፡፡ ለንግድ ሰራ ወጪ ተቀናሽ ለመሰጠት ወይም የንግድ ሰራውን ለማስቀበል የተደረገ እና በቁጥርነት በማስረዳው ደርጅት ሰራ የማይቻል ክሆነ በቋ ነው፡፡
10. የተቋቃኝና አነስተኛ ደርጅት በሥራ ላይ ለማማሻው እበላ የማከናወልው ይሞላ እና ወጪ ተቀናሽ ይፈጸማል፡፡
11. በፊይይን ለውጥ ማከናወት ሆንጂ ፈርማ ለገኘበት የፈረሰው ሆንጂ የመዘገበ ወጪ ተቀናሽ ይፈጸማል፡፡
12. የተሰከርና ነማ የማስጠው አገልግሎት ክእኔድ ክመት ያነስ እንደሆነ እና አለፈ ዕቃ ተቀጥሮ በተቀናሽ የወጣው የሚያዝር ይሆናል፡፡

5. የወልድ መጠቀስ

1. የወልድ መጠቀስ የሚቻሉው በብድሩ የተገኘው ገዢበት ለንግድ ሥራ እንቅስቃሴ መዋሌ ሰራተኞች ነው፡፡ ሆኖም የፋይናንስ ተቁማትን ለይመጥር እና ወጪ ክፋይ ለተወሰኑ የሥራ እንቅስቃሴ የወሰኙዎን በድር ለለለ ዓለማ የሚያዣል ወይም ይህን በድር ለለለ ተግባር በብድር የሰጠ ክሆነ የሚፈጸለት ተቀናሽ የወልድ መጠቀስ ለለለ የብድሩው ወይም ለለለ ዓለማ የዋልው ተቀናሽ ሰራው እንቅስቃሴ በዋልው በድር መጠን በቋ ይሆናል፡፡
2. እና ወጪ ክፋይ በፊይ ለማግኘው ዕቃ ወይም አገልግሎት ወጪውን እስከከናል ይረዳ ወልድ እንደማከናወልበት ወል የገበ እንደሆነ ለከናወልው የወልድ መጠን በአዋጅ እና በደንብ መስፈት የወጣው ተቀናሽ ይፈጸማል፡፡

3. የበር ክፍ.ይ ህንጻ ለመገኘበት በደር የወሰድ እንደሆነ፣ ህንጻው እስከመኖች
ደረሰ የተከራለው ወልደ በእርሱና ተቀናሽ የሚከተሉት ሆኖ ህንጻው ተገኘበት
ከተማኖች በታሳ የተከራለው ወልደ በመጨመር ተቀናሽ የሚፈልግኝ ይሆናል፡፡
 6. **ቦምርት ነገሮችና አቅርቦት ሂደት የሚያጠጥሙን
ብከነት እንደ ወጪ ስለመሸዘን**
 1. **ቦምርት ነገሮችና አቅርቦት ሂደት (በብጣድ፣ በትንት፣ በማቅረጥ፣ በሽርፍራዳ፣
በቆይታ ገዢ ወዘተ) የሚባከኑን ምርት የዕቃ መጠን በማመለከተው የመዝግበት
አካል በቀረበ ጥናት መስረት እንደ ወጪ ለያዘን ይችላል፡፡**
 2. **በዚህ አንቀጽ ዓለም አንቀጽ 1 መስረት የተማለ ጥናት ማማገኘት ካልተቻለ
ባለስልጣኑ ከባል ተቀማዋ፣ ከባልር ክፍ.የኩ፣ እግባብነት ያለው አካል ወይም
ባለስልጣኑ በማያደርግው ጥናት መስረት ወጪ የሚያዘበበትን መጠን ለመስጠት
ይችላል፡፡**
 3. **ለዚህ አንቀጽ ዓለም አንቀጽ 2 እኩያዎች ለእያንዲንደ ምርት መረጃ ለሰጥ
የሚገባውን እግባብነት ያለውን አካል በለስልጣኑ ይወስናል፡፡**

7. ተቀናሽ የሚደረግ የመገኘቶች ወጪ

1. የማዳደሪያ ማውጣት እና ቅልጋ : የማንኛውም ስርዓት እና የግብርናኝ ሆኖ አይ የተመማሩ ቅጂዎች ለተቀባዩ በኋላ የሚያቀርቡው ጥምህ እና መጠጥ ወጪ በዘመኑ መመራያ መሰረት በዚህ የሚያዘው በእነዚህ ወር የሚያውጥው ወጪ በዚህ ለተቀባዩም ከዚህው አጠቃላይ የድጋጌ ወጪ ከ 30% ባለቤት መጠን በታች ነው::
 2. በሁኔታው በረሰኗሬንቶች ወይም በለሎች የምግባ አገልግሎት በሚያቀርቡ ተቁማት መስተት ለተከተሉ ሲሆንቶች ቅጂዎች የሚያቀርቡት የምግባ እና መጠጥ ወጪ ተቀናሽ የሚደረገው በእነዚህ ወር የዚህው ወጪ በዚህ ለተቀባዩም ከዚህው አጠቃላይ የድጋጌ ወጪ ከ 20% ባለቤት መጠን በታች ነው::
 3. ለዘመኑ አንቀጽ ታክሳ አንቀጽ 1 እና 2 መሰረት የሚፈቀዱ የመጠጥ ተቀናሽ ወጪ ተማሪው የአለካል ይዘት የለለው መጠጥ ነው::
 4. በዘመኑ አንቀጽ ታክሳ አንቀጽ 1 እና 2 የተገለጹት ተቁማት የምግባ አገልግሎት የሚያቀርቡት በረሰኗዎች አዘጋጅቱ ከሆነ ከምግባ በግዢት የዚህ በተያያዘ የተደረገበት የግብርት መጠጥ በዚህ ተቀባይነት አገኘው ግዢ ከሚከፈልበት ጉባኤ ላይ ተቀናሽ ለደረግ የሚችሉው ከደርጅቱ በሚያቀርብ ህጻዊ ደረሰኝ/ የግብር ማሰራጀ መሰረት ይህናል::

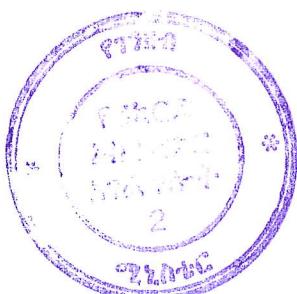
5. በዚህ እንቀጽ 3እና እንቀጽ 4 የተገለጻት ተቋማት የምግብ አገልግሎት የሚያቀርቡት በዚና ወገን አማካኝነት ከሆነ ወጪው ተቀባይነት የሚኖረው ስለአቅርቦች ከአቅራቢው ይር የተደረገ ወል: አገልግሎቱ ስለመጥናቱ ከድርጅቱ በማቅርብ ማረጋገጫ እና ለአቅራቢው ገዢዎ ስለመከፈል በማቅርብ ህጻዊ ያረሰኛ መሰረት ይሆናል::
6. በማዳደሪያ ማውጣት፣ በማንኛውም ስንጻ እና በማስተካላቸው ሲሆ የተመማሩ ቅጂዎ ከከተማ ርቀ በማግኘት በታ ለተመክበው ተቀባዩ በኋላ ለማያቀርቡ የማረኞች በታ አገልግሎት የወጣው ወጪ ተቀናሽ ይፈጸማል::
7. ለዚህ እንቀጽ 3እና እንቀጽ 6 እኩልያዥም “ ከከተማ ርቀ የማግኘት በታ” ማለት በያንስ ሂደ ስህ ነዋሪ ከለው የከተማ ወሰን ስላሳ ከለማችነት ርቀ የማግኘት ለፍርድ ነው::

8. የማስታወሻው ወጪ

1. የንግድ ሥራ ለማስታወሻው የተደረገ ወጪ በደንብ እንቀጽ 31 በተደኋገው መሰረት በወጪነት የሚያዘው::
- ii. የብር ከፌዴራል ወይም አገልግሎቱን ለማስታወሻው በተለያየ ነገሮች ገዢ ለማደረግ የማስታወሻው ሥራ በጥንቃቤ ወይም በምርት ወይም በአገልግሎቱ የማረኞችው ከፍድ በወጪ ተቀናሽ የሚያዘው ከጠቅላላ ገዢ የሚያለው ስልጣን በቃድ ነው::
- iii. የብር ከፌዴራል ወይም አገልግሎቱን ለማስታወሻው ለመገኘች በዘመኑ ወይም ለማስታወሻው ይርጅት የሚከናወው ከፍድ መልኩ በሙሉ በወጪ ተቀናሽ ሁኔታ ሆኖም የሚያለው ስልጣን በቃድ ነው::
2. የዚህ የማስታወሻው ሲሆ ማረጋገጫ የሚሰጥ ገዢዎ፣ የምርት ወይም አገልግሎት ከፍድ በማስታወሻው ወጪ ተቀናሽ ሁኔታ ሆኖም የሚከናወው ስልጣን ሆኖም የሚያለው ስልጣን በቃድ ነው::

9. ለበት አድራሻት ሲሆ የሚደረገት ሲጠቃቄዎች ተቀናሽ ወጪ

በአዋጅ እንቀጽ 24/2/ ለበት አድራሻት ሲሆ የሚደረገት ሲጠቃቄዎች በወጪ ተቀናሽነት የሚያዘው የዚህ ዓይነት ወጪ ከግብር ከፌዴራልበት የግብር ዓመቱ ገዢ ከ 10 በሙሉ ከልበላው በቃድ ነው:: ለዚህ እንቀጽ እኩልያዥም “የብር የሚከናወበት የግብር ዓመቱ ገዢ” ማለት ለበት አድራሻት ሲሆ የተደረገት ሲጠቃቄዎች ሲያቀናወ በረከሰብ መዝግበ የታየው የብር የሚከናወበት ገዢ ነው::

10. ተያያዥ የግብር ገጽዎች

እኔ የገብር ከኩረ ከከራልው ከፍይ ለሰበሰበው የሚገባ ከተከናደ ፊሳሽ ተዋንስ የሚከፈል የገብር ከተቀጣሸ የስራ የገብር እና በፊዴ ወይም በአገልግሎት የገብር ወቅት ከተከናደ ፊሳሽ የሚቀነስ የገብር ቀበሌ ያሳደጋ በመንግሥት ስለማውጥቱ ከተረጋገጧ ለከራል የሚገባውን የገብር ወልድና ቅዱት በማስከራል ወጪው ለማዘላለት ወጪው ለማዘላለት ይገባል::

11. መጠወችን ስለማከናድል

በአዋጅ እንቀጽ 76 እንዲተደንገለው መጠወችን ለማከናድል:-

1. እኔ ወጪ ከእኔ በፊዴ የሆነ የገብር የይንቀኑን ስለማስተካት የዋል እንዳሁን የወጪው ከፍኖል የሚመስክው ወጪው ቅዴም ላይ በዋልበት ገዢ ከእየንዳንዳ የገብር የይንቀኑን በተገኘ የገብር ይርሱ ለክ ይሆናል::
2. እኔ ወጪ እኔናን ገብር ለማግኘት እና ለለለዎች ዓላማዎች የዋል እንዳሁን የወጪው ከፍኖል የሚመስክው የወጪውች እንደሆነ በህርድና መጠን ግምት ወሰጥ በማስተካት ገብር ለማግኘት እና ለለለ ዓላማ የዋልበት መጠን እና የወጪ መጠን መጠኑውን በመጠሙት ገብር ለማግኘት የዋልውን መጠን በታች በመወሰኝ ይሆናል::

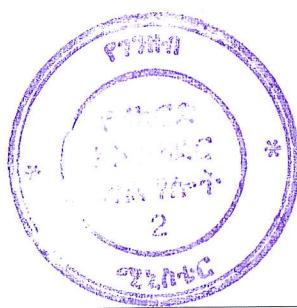
ከፍል ስስት
የኢትዮጵያ ተቀናሽ

12. በግብር ዓመቱ በመጀመሪያ ቅዴም ላይ ያልዋል የጋዥ የሚቀናል ሁሉት

በአዋጅ እንቀጽ 25 ዓዲስ እንቀጽ 3 እንዲተደንገለው እኔ የጋዥ የሚቀናል ሁሉት በግብር ዓመቱ ከፈል ለሆነው የዓመቱ ገዢ በታች በተቀኘ ላይ የዋል እንዳሁን የሚፈጸመው የኢትዮጵያ ተቀናሽ ወጪ ከጠቀል የዓመቱ የኢትዮጵያ ቅዴን ፊሳሽ ላይ ቅዴም ላይ የዋልበት የዓመቱ ከፈል ገዢ ተመዝግበኝ በሆነ መቶኝ ከተቀነስ በታች ያለው ተቀናሽ ወጪ በታች ነው::

13. ለንግድ ሲሆ በተቀኘ ላይ የዋልው የህንጻ ከፍል

1. በግብር ከፋይ የተገኘበ ሁንጻ የኢትዮጵያ ቅዴን መታሰቢ የሚችምረው ሁሉት የንግድ ሲሆ ገዢ ላይ ለማግኘት ለአገልግሎት ባንክ ከሆነበትና አገልግሎት መሰጠት ክፍመረበት ቅዴ እናስተ ለሆነ ተቆጠጠው በለሰሳዎን ለግብር ከፋይ የህንጻ ማንበታው ለለመጠናቀቀ የሚያረጋግጣ የግብር ወረቀት ከሰጠበት ገዢ በፊት ለሆነ እየታረም::
2. በአዋጅ እንቀጽ 25 ዓዲስ እንቀጽ 4 እና 5 እና በፋይ እንቀጽ 40 ለኢትዮጵያ ተቀናሽ እያያዘ ከጠቀልበት የህንጻ ሲቀጥና የጋዥ ለንግድ ሲሆው ቅዴም ላይ

የዋልው የህንጻው መጠን የጊ ተለይቶ ክልቀረብ በወሰድ ስፏት መቆኝ በማስላት የጊው ተለይቶ መቅረብ እለበት::

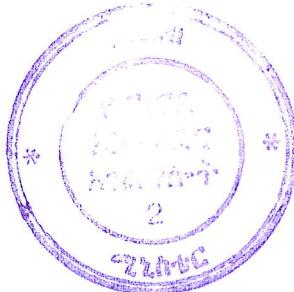
3. ገበር ክፍያ በዘሱ እንቀጽ 3እ-ስ እንቀጽ 1 መሰረት ለይቶ ክልቀረብ ክመቻለ የህንጻው የጊ ለገንዘብ ስራው የዋልውን የህንጻው ስፏት መጠን በማስላት ባለበልዕኑ በራሳ ወሰኖ ተቀናሽ ያደርጋል::
4. በአዋጅ እንቀጽ 25 ታክስ እንቀጽ 3 እና 4 መሰረት ተቀናሽ ለይቶ የዋል የህንጻ ክፍል ማለት የህንጻው ክፍል ለለላ ዓባማ እስከላዋል ይረዳ ገበር ክፍያ ሁንጻውን ለከራይ አገልግሎት ነዋጅ ያደረገ ከሆነ ሁንጻው ባይከራይም ለከራይ አገልግሎት ተቀናሽ ለይቶ እንዲዋል ተቀጥሮ ክበት ክራይ በተገኘ ገቢ ለይቶ በማስላበት ገቢ እንደወጪ ተቀናሽ ለማዘላት ይገባል::
5. በዘሱ እንቀጽ 3እ-ስ እንቀጽ 2 እና 3 የተደንገገው ድንጋጌ ለከራይ ተፈጻሚ ተመሳሳይ ተፈጻሚ ይሆናል::
6. የዘሱ እንቀጽ 3እ-ስ እንቀጽ 4 ድንጋጌ ለለለዎች የጊው የሚቀንስ እና ማዘኅው ሆለዎች ለለለዎች ሁብቶች እንደአገልግሎቱ ተፈጻሚ ይሆናል::

14. የእርሻና ተቀናሽ መሰረት የሆነ የጊ ክልቀረብ በገቢያ የጊ ለለመወሰን

1. የእንደ የጊው የሚቀንስ ሁብቶ የእርሻና ተቀናሽ ለማስላበት መሰረት የሆነው የተሰራበት ወይም የተገበበት የጊ የሚገልጹ ሲሆድ ሁኔታ ክፍያ ማቅረብ ያልቻል እንደሆነ ባለበልዕኑ በታክስ አስተካክር አዋጅ እንቀጽ 3 መሰረት በማስወሰንው የተሰራበት ወይም የተገበበት የገበያ የጊ 70 በመቶ የእርሻና ተቀናሽ ይፈቀድል::
2. የዘሱ እንቀጽ 3እ-ስ እንቀጽ 1 ድንጋጌ በጽርዎ ሁብቱ የተገበበት ወይም የተሰራበት የጊ የተጨማሪ እስተ ሁኔታ የገበያ ሁኔታ የተከከለበት ከሆነ የተከከለው መጠን በማረፊድልበት የእርሻና ተቀናሽ የጊ ወሰጥ አይተካተዋል::

15. የእርሻና ተቀናሽ የሚረፈበበት ሆኬት

1. ለሌ እርሻና የሚረፈገውን ተቀናሽ ለመወሰን የሚከተሉት ቀልመ ሆኬትዎች ለማረፈ ይገባል::
ሀ. የእርሻና ተቀናሽ ገብያዎች ያልመረዳ ታብጀቶች ሆኬቶች የተከናወነው ወንጀቶች ባለዎች ለመከከል ከሆነና የተለለፈበት የጊ ክተማኬ የመዝገበ የጊው የሚሰጠው ከሆነ የእርሻና ተቀናሽ ለማስላበት መሰረት የሚሆነው የተጣሩ የመዝገበ የጊው ነው::

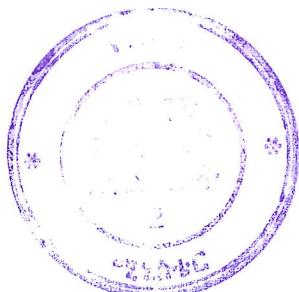
1. በታክስ ከኩያ ስም ልልተመዘገበ ሁብት የእርሱና ተቀናሽ ወጪ እይሱችም::
2. በባል ወይም በማስታ ስም የተመዘገበ ሁንጻ ለግለሰቦ ጽጻድ ሲሆ የዋል እንደሆነ የእርሱና ተቀናሽ ልራቅድ የሚችሉው ሁንጻው ለንግድ መሬው አገልግሎት እንዲመል:: የእርሱና ተቀናሽ እንዲመየቷና ሁንጻው ሲሆጥ ተግበዕና የብር እና ታክስ እንዲከፈልበት የባልና የሚሰጥ የሰምምነት ሰነድ ሌቀርብ ነው::
3. ማንኛውም የንግድ መሬት ሁብት የተጠበላ ወጪ ከዘር 2000 በታክስ ከሆነ በአንድ ገዢ በመሬት መሬት እለበት::
4. በዓይነት የሚደረግ የካቴታል ሁብት መዋሪው እና በውጭ ለማተላለፍ ሁብት የእርሱና ተቀናሽ መሰረት በማተላለፍበት ገዢ የነበረው የተጠሪ የመዘገበ ወጪ ነው::

16. የዚህ የሚሸፍ የእርሱና ተቀናሽ በይህ እውቀት

1. የዚህ እውቀት የሚሸፍ የእርሱና መጠን የሚሰለው በግብር ዓመቱ መቋመሪያ በነበረው የተጠሪ የመዘገበ ወጪ ላይ የእርሱና ተቀናሽ መጠኑውን በማተላለፍበት ገዢ የነበረው የተጠሪ የመዘገበ ወጪ ነው::
2. ለዚህ እውቀት የሚሸፍ የእርሱና ተቀናሽ ወጪ ከሚሸፍ የነበረው የተጠሪ የመዘገበ ወጪ ላይ የሚቀመጥ የሚችሉው የመዘገበ ወጪ ላይ በየጊዜው የተቀናሽ የእርሱና ተቀናሽ ወጪ ነው::

17. ሁብትን ማስተካለፍ እና በባለቤትነት መሬት

ለእርሱና ተቀናሽ እና የካቴታል ሁብት በማተላለፍ በማግኘት ተቀናሽ ላይ ለማከፈል የብር አለማ ብሔንበት የሚፈጸምበት ሁብት በሽያጭ፣ በልውጥ ወይም በሰጠቃ ለማተላለፍ እስተሳሌፈው ሁብቱን እንዲከተላለፈ የሚችሉው እና የተሳሌፈበት ሰው ሁብቱን በባለቤትነት እንደያዘው የሚችሉው የልውጥ ወይም የሰጠቃ ወልድ ለመዋል ሰላጊን በተሰጠው እኩል በንድ ከተመዘገበበት ቅን ይሞሩ ሆኖ የእርሱና ተቀናሽ ልማየት ሁብቱ የተመዘገበ መሆኑ ሌረጋግጣት ነው::

ክፍል አራት
ለየ ልዩ ድንጋጌዎች

18. የእስራር ሥርዓት

በለሁ መመሪያ እኩ.፭፻፯ የሚያገኘው በርሃር የእስራር ሥርዓት ለመቀመጥ ይችላል::

19. የመሽንጂዎች ድንጋጌ

1. በደብዳቤው የተቀመጫው ገዢ ገዢ እንዲተመዘዋል ሆኖ የተገኘበት ወይም የተገኘበት ወር የለጥቶው ሁንጻዎች እና ለለቻ ማንኛውም ለእርሱ ተቀናሽ መሰረት የሆነው ወር በተመለከተ በቀጥር 3.5.0/139/08 በቀን 23/09/2008 በባለስልጣኑ የተዘረዘሩ ሰርከሳዊ ደብዳቤ ተፈጻሚነቱ ይቀጥላል::
2. በምርት ከግዢ-ትና እቅርቦት ሂደት (በብዛሪ፣ በትኑት፣ በማቅረብ፣ በቅድታ ገዢ ወዘተ) የሚባከኝ ምርት በተመለከተ በባለስልጣኑ የተለለኝ ሰርከሳዊ ደብዳቤዎች በሌላ እስከተከና ይረዳ ተፈጻሚነታው ይቀጥላል::
3. ይህ መመሪያ በማሽናኞቸው ጉዳዮች ላይ መመሪያው ክመውጥ፣ በፊት ወሰኔ ፕሮግራም የቆየ ጉዳዮች በለሁ መመሪያ መሰረት ወሰኔ ያገኙል::

20. የተናገረ መመሪያ

ይህንን መመሪያ የሚያረሩ ሰርከሳዊ ደብዳቤዎች እና ማንኛውለም ተሽሮው በለሁ መመሪያ ተተካተዋል::

21. መመሪያው የሚከተሉት ገዢ

ይህ መመሪያ ከሚያገኘው 1 ቀን 2011 ዓ.ም ጀምሮ የዚህ ይህንን::

